

Land	Norge
Domstol	Oslo tingrett
Parter	Ycom Norway AS mod Kirkvaag Venture
Dato for afgørelse	3. oktober 2024
Afgørelsestype	Dom
Status	Ukendt
Dato for publicering i domsdata-basen	9. januar 2025
Omtalt i It-kontraktret, 2. udgave	Ikke omtalt
Gengivet fra	Oslo tingretts domsbog

Resumé

Sagen angik udvikling af en mobilapp. Der opstod en tvist om betaling af vederlag. Leverandøren krævede det resterende vederlag betalt. Kunden hævdede, at leverancen var forsinket og mangelfuld, og fremsatte et modkrav for tabt omsætning og dækningssalg. Retten frifandt både leverandøren og kunden for de respektive hovedkrav. Retten fandt, at parternes aftale var uklar angående leveringstidspunkt og definitionen af "lancering". Leverandørens levering var ikke færdig, men snarere en beta-version. Retten fandt derfor, at leverandørens levering var mangelfuld, men at kunden undlad at reklamere inden for rimelig tid og på korrekt måde. Dette påvirkede muligheden for at tilkendte kunden erstatning for tabt omsætning og dækningssalg.

Nøgleord: udviklingsaftale, misligholdelse, mangler, forsinkelse, erstatning, aftalefortolkning

Denne dom er hentet fra Lovdata med Lovdatas tilladelse.

Udnyttelse af afgørelser fra Lovdata til forlagsvirksomhed, distribution, drift af søgbare databaser eller til undervisningsvirksomhed kræver særskilt aftale med Lovdata. Lovdata afgør i tvivlstilfælde, hvorvidt der foreligger forlagsvirksomhed, distribution, drift af søgbare databaser eller undervisningsvirksomhed.

Videresalg af Lovdatas tjenester kræver særskilt aftale.

OSLO TINGRETT

DOM

Avsagt: 03.10.2024 i Oslo tingrett,
Saksnr.: 24-033972TVI-TOSL/01
Dommer: Tingrettsdommer Eirik Aass
Saken gjelder: Krav om betaling av avtalt vederlag for utvikling av mobilapp

Ycom Norway AS

Advokat Petter Enholm

mot

Kirkvaag Venture

Advokat Kristine Winsnes Hyldmo
Bjørnvik
v/advokatfullmektig Eyolf Aarø

DOM

Saken gjelder oppgjør etter kontraktsforhold om utvikling av en nettside/mobilapp. Det er fremmet krav og motkrav mellom partene.

Sakens bakgrunn

Ycom Norway AS («Ycom») og Alexander Nord Kirkvaag/Kirkvaag Venture ENK («Kirkvaag») inngikk 22. oktober 2021 avtale om et forprosjekt for utvikling av en nettside, www.festportalen.no. I tillegg til avtalen om forprosjektet inngikk partene en samarbeidsavtale, en databehandleravtale og en avtale om hosting og vedlikehold.

Festportalen skulle være en side hvor arrangører av ulike arrangementer skulle kunne planlegge disse og få tilbud av ulike tjenestetilbydere tilpasset sine arrangementer. Arrangører skulle kunne legge inn en plan og et budsjett, og relevante tilbydere skulle få varslinger og kunne gi tilbud. Inntektene skulle komme fra tjenestetilbyderne, gjennom betalte abonnementer for annonseplasser.

Etter forprosjektet fikk Kirkvaag tilbud fra tre ulike leverandører på utvikling av løsningen. Ycom var ikke billigst, men valgte å matchet det laveste tilbudet, og fikk kontrakten. En ny oppdragsavtale ble inngått 21. desember 2021. De øvrige avtalene, nevnt ovenfor, ble videreført. Sentrale temaer i saken er hva Ycom skulle levere, til hvilken tid, og når betaling kunne kreves.

Innledningsvis i oppdragsavtalen står det at varigheten av avtalen er fra oppstart 15. desember 2021 til 31. mars 2021. Det er enighet om at sistnevnte er en skrivefeil for 2022. I pkt. 5 i avtalen heter det følgende om hva som skulle leveres:

Endelig produkt regnes som en Beta versjon og vil være gjenstand for Bugfix en gitt periode etter overlevering/implementering.

I oppdragsavtalen pkt. 7 står det følgende om betaling:

Betalingsbetingelser for oppdraget er som følger
Ved oppstart av prosjektet betales 250 000,-

Fra tidspunkt fra lansering eller 1. April, hva enn som kommer sist, skal følgende betalingsvilkår gjelde: Månedlig rente for perioden 6 mnd, eks 1. April – 31. Sept 2022, på 1200,- pr måned. Det er enighet om månedlig vederlag i 30 måneder etter endt 6 måneder på 8640, pr måned.

Produktet var beskrevet i et excel-ark med linjer for de enkelte oppgaver. Nederst i dette var det en linje kalt «Conditions», hvor følgende fremgikk:

Unless specified, all features are basic features and only as described. Do not make assumption that a feature is included, even if it is considered as normal in todays website technology. This is in order to keep a low price. That also includes "fancy" animations/transitions. These are time consuming and need to be developed in each single case.

Arbeidet startet opp og pågikk utover vinteren 2022. I mars ble det klart at løsningen ikke ville være klar innen utløpet av måneden. Den 15. mars varslet Kirkvaag at han ville få noen andre til å ta over oppdraget. Han engasjerte selskapet A2N Digitalbyrå AS («A2N») ved Øivind Emanuelsen, i første omgang som prosjektleder. A2N ved Emanuelsen ønsket tilgang til kildekoden, noe Ycom ikke ønsket å gi fra seg før oppdraget var fullført og betalt.

Kirkvaag engasjerte etter hvert advokat, og den 7. april 2022 adv. Hedda Aursnes søksmålsvarsel til Ycom, hvor det ble krevd at løsningen ble levert innen 5 dager og kildekoden utlevert for å kvalitetssikre arbeidet. Det ble vist til at Kirkvaag hadde informert sine kunder om at de ville bli flyttet over til den nye plattformen 1. april 2022, og at forsinkelsene skapte problemer for kundene og fare for tap for Kirkvaag.

Brevet ble besvart av Ycom 12. april, som da estimerte at de kunne levere prosjektet den 22. april. Ycom presiserte at dette ville være en Beta-versjon, med henvisning til avtalen. Så vidt retten har forstått, ble det overlevert en løsning den 22. april, som det pågikk arbeid med utover våren.

I den påfølgende perioden, april til juni, var det en del korrespondanse mellom Ycom og adv. Aursnes, og Ycom foretok feilrettinger på den løsningen som var levert. Den 22. juni 2022 skrev Ycom til adv. Aursnes at

Vi anser for vår leveranse fra ordinært tilbud for nå levert.

Den 10. august 2022 skrev Ycom:

Nå anser vi som alle punkter korrigert og venter på bekreftelse fra Kirkvaag. Dersom det kommer flere punkt så er det viktig at vi får tilbakemelding på dette.

Kirkvaag var ikke enig i at løsningen var klar til bruk. Det var også uenighet om betaling av resten av vederlaget til Ycom. I e-postkorrespondanse mellom Ycom og adv. Aursnes i september 2022 ble det diskutert et mulig forhandlingsmøte, men også informert om at Kirkvaag hadde overlatt ferdigstillingen av portalen til A2N, og at han mente løsningen

fortsatt ikke var klar for lansering. I et prosesskriv fra adv. Aursnes i saken fremgår det at Kirkvaag startet salg i januar 2023, som vel betyr at løsningen var lansert omkring samme tidspunkt.

Ycom har krevd betalt resten av vederlaget i henhold til oppdragsavtalen pkt. 7. Kravet på totalt ca. kr. 289 000 omfatter i tillegg til resten av kontraktssummen noen ytterligere fakturaer. Kirkvaag på sin side mener det ikke er grunnlag for betaling ut over forskuddet på kr. 250 000, og har fremmet motkrav for tapt omsetning og kostnader til A2N. Det er uklart for retten hvor stort kravet om tapt omsetning er, som retten skal komme tilbake til, mens kravet om dekningskjøp er estimert til ca. kr. 258 000.

Sak ble reist ved stevning 16. februar 2024. Det ble gjennomført rettsmekling 13. mai 2024. Partene kom ikke til enighet. Hovedforhandling ble holdt 25. september 2024.

Ycom AS' påstandsgrunnlag og påstand

Retten må i bevisvurderingen ta utgangspunkt i og legge størst vekt på de begivenhetsnære bevisene.

Hovedkravet gjelder oppgjør i henhold til kontrakten. Avtalene skal som utgangspunkt tolkes objektivt. Kjøpsloven kommer ikke direkte til anvendelse på avtaleforholdet, men kan supplere som bakgrunnsrett. Det samme gjelder bransjepraksis.

Det var avtalt at 50 % av vederlaget skulle betales på forhånd, noe som også ble gjort. Resten av vederlaget skulle betales over 30 måneder, med tillegg av en avtalt rente. Det var ikke noe vilkår for betaling at løsningen måtte lanseres i Ycoms driftssenter. Det utløsende for betalingen av del to var lanseringen eller 1. april, hva som kom sist. Løsningen ble rent faktisk lansert i januar 2023, basert på en kildekode utviklet av Ycom, og betalingen skulle i det minste ha skjedd fra dette tidspunktet.

Selskapet A2N, som overtok og ferdigstilte utviklingen basert på Ycoms kildekode, har estimert 180 timer på utvikling. Det er i seg selv ikke nok til å lage et slikt produkt, og viser at Ycoms utvikling har vært nødvendig for å lansere løsningen.

Eierskapet til kildekoden overføres til Kirkvaag ved fullt oppgjør. Kildekoden er overlevert, men Ycom har krav på betaling for at Kirkvaag skal bli eier. Rentene skal også betales, da de er en del av forpliktelsen. Avtalen er aldri hevet eller sagt opp. Kirkvaag tok kildekoden og ga til en annen, og har ikke rett til å holde tilbake vederlaget til Ycom. Det forelå ingen oppfyllelesssvikt fra Ycoms side.

Motkravet gjelder erstatning basert på forsinkelse og mangler. Ycom mener det verken forelå forsinkelse eller mangler, og at det uansett ikke ble reklamert i tide.

Kirkvaag har ikke reklamert uten ugrunnet opphold. Kirkvaag påpekte feil, men han sa ikke noe om at han vil gjøre gjeldende misligholdsbeføyelser. Det ble fremsatt en nøytral reklamasjon 7. april 2022 fra Codex advokatfirma. Denne ble besvart av Ycom. Etter dette kom det ikke noen nye reklamasjoner eller spesifikasjon av misligholdsbeføyelser. Det ble heller ikke gitt noen frist for å rette forholdene.

Subsidiært foreligger det ikke grunnlag for erstatningskrav som følge av forsinkelse eller mangler.

Ycom skulle levere en Beta-løsning. Dette er en løsning som må gjennom en testperiode og feilretting. Ycom tok også inn et forbehold i tilbudet sitt under beskrivelsen av hva som skulle utvikles om blant annet at «*all features are basic features and only as described*». Det ble tatt inn fordi prisen var lav, og Kirkvaag ikke kunne forvente dyre løsninger ut over det som var beskrevet.

Det var ikke avtalt en konkret leveringsdato. Det var avtalt at kr. 250 000 skulle betales ved oppstart, og resten i månedlige rater «fra tidspunkt lansering eller 1. april, hva enn som kommer sist». Det er vanskelig å forankre forsinkelse i dette. Ycom har ikke forpliktet seg til å levere en ferdig løsning til et bestemt tidspunkt. Kirkvaag kan ikke knytte betalingsforpliktelsen til et lanseringstidspunkt som Kirkvaag i praksis selv kunne velge avhengig av hva han ønsket seg av endelig løsning.

Kirkvaag var også fraværende over lengre perioder i prosjektet, og bidro ikke til fremdriften. Det må han selv bære ansvaret for. Også hans advokat trengte halvannen måned for å stille i et møte. Det foreligger ingen forhold eller ansvarsbetingende handlinger fra Ycoms side som gir grunnlag for erstatning for forsinkelse. Hva gjelder forklaringen fra Emanuelsen, har han hatt et prosjektlederoppdrag for Kirkvaag, og kan vanskelig anses som en sakkyndig i saken. Det rammeverket han viste til for oppfølging av utvikling av it-løsninger var også i en helt annen klasse enn hva det var aktuelt å benytte i dette prosjektet.

Da Kirkvaag på et tidspunkt fikk kildekoden, overførte han resten av utviklingen til et annet selskap. Ycom fikk aldri ferdigstille jobben. Det skjedde ingen overlevering, og det er da ikke grunnlag for mangelskrav.

Kirkvaag kan uansett ikke få erstattet det tapet han har krevd. Tapt omsetning er et indirekte tap, som etter bransjepraksis ikke kan kreves erstattet. Kontrakten sier ikke noe

om dette, og må utfylles. Kjøpsloven er ikke anvendelig. SSA-T kan gi veiledning. Den avgrenser mot indirekte tap. Uansett er ikke et slikt tap dokumentert eller sannsynliggjort.

Når det gjelder erstatningskravet knyttet til dekningskjøp fra A2N, vises det til at det var reklamert for sent og at Ycoms leveranse ikke var mangelfull. Heller ikke på dette punktet er det her er det ikke dokumentert hva det økonomiske tapet er, det er kun gitt et estimat over timer fra A2Ns side. De fleste fakturaene er dessuten stilet til Festportalen AS, som ikke er part i saken.

Det er heller ikke årsakssammenheng mellom de anførte tapene og Ycoms utførelse av arbeidet. Og skulle retten komme til at det er grunnlag for erstatning, må denne lempes etter skl. § 5-2.

Motkravet omfatter også tilbakebetaling av faktura på kr. 28 000 for utført arbeid. Det er ikke grunnlag for dette.

Påstand:

Hovedkravet:

1. Alexander Nord Kirkvaag, dømmes til å betale YCOM Norway AS vederlag fastsatt etter rettens skjønn, oppad begrenset til kr 289 971, med tillegg av forsinkelsesrenter.
2. Alexander Nord Kirkvaag, dømmes til å betale YCOM Norway AS sine sakskostnader.

Motkravet:

1. YCOM Norway AS frifinnes.
2. Alexander Nord Kirkvaag dømmes til å betale YCOM Norway AS sine sakskostnader

Akexander Nord Kirkvaags påstandsgrunnlag og påstand

Hovedkravet: Det er ikke grunnlag for betaling av resten av kontraktssummen, derunder rentene, fordi vilkårene i avtalen for betaling ikke er oppfylt. Den sentrale bestemmelsen er pkt. 7 i avtalen, og begrepet «lansering». I dette tilfellet skjedde det ikke noen lansering, og det er da heller ikke grunnlag for å kreve betaling ut over forskuddet.

Lansering er ikke nødvendigvis det samme som levering. Lansering må forstås som at noe som er produsert av Ycom gjøres tilgjengelig på et marked. Noen slik lansering skjedde ikke. Festportalen.no eksisterer, men det er basert på utvikling fra andre enn Ycom.

Kirkvaag hadde naturligvis plikt til å medvirke til lansering av et ferdig produkt, så hvis Ycom hadde levert i henhold til avtalen, hadde Kirkvaag hatt plikt til å lansere.

Ycom leverte imidlertid ikke noe ferdig produkt. Betydningen av forbeholdet i spesifikasjonslisten er noe uklart. Ycom mener det var tilstrekkelig å levere en Beta-versjon, se samarbeidsavtalen pkt. 1.3.1. Men avtalen viker for annen regulering, og i oppdragsavtalen fremgår betalingsvilkårene. Der står det lansering, som tilsier at man måtte være forbi Beta-stadiet, siden en Beta-versjon ikke er lanseringsklar. Det finnes eksempler på lansering av Beta-versjoner, men da i større prosjekter og overfor en mindre gruppe.

Uttrykket lansering ble valgt av Kirkvaag, nettopp fordi det skulle være en lansering. Ycom leverte aldri et produkt som kunne lanseres. Kirkvaag sendte lange lister over mangler, og Ycom har forsøkt å rette på disse, men til slutt måtte en annen leverandør ferdigstille utviklingen.

Subsidiært kan Kirkvaag kreve prisavslag, jf. samarbeidsavtalen pkt. 5 c).

Det er ikke grunnlag for betaling av faktura nr. 1641, da den gjelder retting av Ycoms egne feil.

Det er heller ikke grunnlag for betaling av hosting av noe mer enn det som er betalt fram til august 2022. Det er ikke levert noe etter dette.

Motkravet: Samarbeidsavtalen pkt. 5 gir grunnlag for motkravet. Ycom leverte mangelfullt og vesentlig forsinket. Det var i utgangspunktet avtalt levering innen 31. mars 2022. Ycom anså seg ferdig med ordinær leveranse 22. juni 2022, og at de var ferdige med feilrettinger 10. august 2022. Dette utgjorde en vesentlig forsinkelse. Forsinkelsen fram til 10. august innebar omtrent en dobling av den avtalte kontraktperioden. Uten levering av et lanseringsklart produkt kunne heller ikke Kirkvaag generere inntekter.

Tapet består av tapt omsetning og utgifter til dekningskjøp. Tapt omsetning beskrevet i prosesskriv fra Kirkvaags tidligere advokat, Aursnes. Dekningskjøpet er estimert til kr. ca. kr. 258 000. Tapene er forårsaket av Ycoms forsinkede og mangelfulle levering.

Kirkvaag har reklamert i tide, dvs. skriftlig og uten ugrunnet opphold. Dette påpekes at manglende reklamasjon ikke var noe tema før i saksøkers prosedyre.

Kirkvaag har krav på tilbakebetaling av beløpet på kr. 28 000 for feilretting. Avtalen inneholdt en avsetning for korrigerende av feil, og skulle ikke vært fakturert særskilt så lenge man var innenfor denne avsetningen.

Påstand:

Hovedkravet:

1. Alexander Nord Kirkvaag, innehaver av Kirkvaag Venture ENK frifinnes.
2. Ycom Norway AS dømmes til å betale Alexander Nord Kirkvaag, innehaver av Kirkvaag Venture ENKs omkostninger.

Motsøksmålet:

1. Ycom Norway AS dømmes til å betale erstatning til Alexander Nord Kirkvaag, innehaver av Kirkvaag Venture ENK, oppad begrenset etter rettens skjønn.
2. Ycom Norway AS dømmes til å tilbakebetale fakturaer for endring og/eller retting til Alexander Nord Kirkvaag, innehaver av Kirkvaag Venture ENK, med tillegg av lovens forsinkelsesrenter.
3. Ycom Norway AS dømmes til å betale Alexander Nord Kirkvaag, innehaver av Kirkvaag Venture ENKs omkostninger.

Rettens vurdering

1. Innledning

Saken gjelder som et hovedkrav fra Ycom om betaling av vederlag for utvikling av it-løsningen festportalen.no, og et motkrav fra Kirkvaag som i hovedsak gjelder erstatning basert på mislighold fra Ycoms side. Kravene henger et stykke på vei sammen, men retten vil systematisk behandle dem hver for seg, og starte med hovedkravet.

2. Hovedkravet – betaling av vederlag

Som nevnt innledningsvis var det avtalt at vederlaget skulle betales i ulike deler. Først et forskudd på kr. 250 000 ved oppstart. Dette er betalt, og det er ingen uenighet knyttet til dette beløpet. Deretter skulle resten av vederlaget nedbetales over 30 måneder med en viss rente, og det utløsende for betalingen skulle etter oppdragsavtalen pkt. 7 være «*tidspunkt fra lansering eller 1. April, hva enn som kommer sist*». Det er lanseringstidspunktet som i tilfelle er det aktuelle. Kirkvaag har hevdet at lanseringstidspunktet ikke kan anses å ha inntruffet, fordi man aldri kunne lansere noen festportal.no basert på det Ycom leverte.

Ycom har på sin side vist til at det var avtalt at det skulle leveres en Beta-versjon av løsningen. Det var ikke avtalt noe om lansering, og Ycom hadde heller ikke mulighet til å påvirke lanseringstidspunktet. Ycom mener derfor at det må være leveringen av Beta-versjonen som er avgjørende for retten til vederlag. Og at løsningen uansett må anses lansert i avtalens forstand, da portalen var i bruk fra januar 2023.

Retten mener begge synspunkter er problematiske i forhold til hva som er avtalt og hva partene faktisk har gjort.

På den ene siden synes det på det rene at oppdragsavtalen viser til at det som skal leveres er en Beta-versjon, som «*vil være gjenstand for Bugfix en gitt periode etter overlevering/implementering*». Retten legger til grunn at en beta-versjon er en versjon som ikke er klar til bruk mot det fulle markedet programmet retter seg mot, men en versjon som skal brukes til testing og påfølgende retting av feil før en endelig versjon er klar for lansering. Ordlyden i oppdragsavtalen pkt. 4, bruken av begrepene «overlevering/implementering», kunne kanskje indikere at Ycom så for seg at Beta-versjonen skulle tas i bruk av brukerne av festportalen.no, og at man skulle rette feil etter dette. Det kunne tilsi at betalingen skulle være knyttet til leveringen av Beta-versjonen. Dette har imidlertid ikke blitt direkte påberopt av Ycom.

Ordlyden i bestemmelsen i oppdragsavtalen pkt. 7 om betaling, som bruker begrepet «lansering», trekker i en annen retning. Det var Kirkvaag som utformet bestemmelsen, og Ycom tok den inn i avtalen uten å ha merknader til den. Begrepet lansering har – åpenbart – ikke et innhold som partene har en felles forståelse av, og retten må da ta utgangspunkt i en objektiv fortolkning. Lansering kan mest naturlig forstås slik at festportalen.no skulle gjøres tilgjengelig for allmenn bruk for arrangører og leverandører. Det er i utgangspunktet noe mer og annet enn å levere en Beta-versjon. Innvendingen til dette alternativet, at det ville gi Kirkvaag mulighet til å utsette betalingen ved å la være å lansere, mener retten ikke kan få særlig vekt. Dels fordi det ville følge av alminnelige lojalitetsprinsipper og prinsipper om medvirkningsplikt at Kirkvaag ikke kunne utsette betalingen ved å unnlate å medvirke, og dels fordi det framstår nokså klart å ha vært i Kirkvaags interesse å få portalen lansert så raskt som mulig.

Det er også andre grunner til at ingen av alternativene – lansering og levering av Beta-versjon – synes egnet for å utløse en forpliktelse til å betale resten av vederlaget slik saksforholdet faktisk utviklet seg.

Når det gjelder lansering som utløsende tidspunkt, er det en utfordring at Kirkvaag i løpet av utviklingsperioden kunne ønske seg endringer og tilpasninger som ikke var omfattet av opprinnelig beskrivelse. Endringer tar normalt tid å utføre, og det ville neppe være i tråd med avtalen dersom omfattende endringsarbeider, som førte til utsatt lansering, skulle forhindre Ycom fra å kreve vederlag for det opprinnelig avtale arbeidet. I hvilken grad Kirkvaags innspill innebar krav om endringer eller feilretting har retten ikke noe godt grunnlag for å vurdere. Men ut fra det som er opplyst i saken ble det ikke utarbeidet oppdragsbekreftelser for endringer i tråd med systemet i oppdragsavtalen pkt. 5, og retten tar derfor som utgangspunkt at henvendelsene dreide seg om feilretting.

Når det gjelder levering av Beta-versjon, må det normalt forutsettes at utvikleren fortsatt har igjen en del arbeid å gjøre før løsningen er ferdig og klar til bruk. Avtalen kan neppe forstås slik at Ycom ikke behøvde å gjøre mer enn å levere en Beta-versjon de selv syntes oppfylte spesifikasjonen, og deretter si seg ferdig med oppdraget om de ikke fikk mer betalt. Dette gjelder også om man leser forbeholdet, «Condition», i beskrivelsen, sitert innledningsvis. Retten mener avtalens beskrivelse må suppleres med det alminnelig kontraktsrettslige prinsippet om krav til «alminnelig god vare», og viser til bla. kjøpsloven § 17 og Rt-1998-774. Det må forutsettes at Ycom som profesjonell leverandør av web-løsninger skulle levere et produkt til Kirkvaag som var egnet til den bruken Kirkvaag hadde gitt informasjon om forut for utviklingsfasen.

Det er en utfordring i saken at det faktum som er presentert for retten ikke gir grunnlag til å vurdere tilstrekkelig godt verken hva som ble levert eller når det ble levert. Det er på det rene at det ved en rekke anledningen ble påpekt feil eller forhold som måtte endres eller utbedres, som også nevnt i forrige avsnitt. Retten mener det ikke er sannsynliggjort at Ycom leverte en løsning som Kirkvaag etter avtalene var forpliktet til å akseptere. Dette underbygges også av Kirkvaags sterke interesse i å lansere løsningen så raskt som mulig. Det er ingen grunn til å tro at han så seg tjent med å påberope en rekke feil overfor Ycom som han mente ikke var av avgjørende betydning for at festportalen.no skulle fungere tilstrekkelig.

I dette tilfellet skjedde heller ikke lansering før i 2023, etter at arbeidet var overtatt av en annen leverandør (A2N). Ycom har, hvis retten har oppfattet det riktig, anført at «lansering» i oppdragsavtalens pkt. 7s forstand i alle fall må anses å ha skjedd i januar 2023. Og at det i alle fall fra dette tidspunkt var grunnlag for å kreve betaling. Slik retten forstår det, ble imidlertid ferdigutviklingen av løsningen utført av A2N, ikke Ycom. Retten er derfor ikke enig i at denne begivenheten skulle gi Ycom rett til vederlag, i alle fall ikke fullt ut.

Det samme gjelder overlevering av kildekoden. Det normale utgangspunktet er nok som påpekt av Ycom at overlevering av kildekoden skjer når løsningen er ferdig utviklet og endelig oppgjør finner sted. I dette tilfellet strandet samarbeidet mellom partene, og Ycom overleverte kildekoden til Kirkvaag før avsluttet oppdrag. Som det fremgår av ovenstående måtte dessuten løsningen ferdigutvikles av noen andre, og den kildekoden som ble overlevert kan neppe anses å ha innebåret en endelig og kontraktsmessig ytelse. Utlevering av kildekoden er derfor heller ikke egnet til å gi Ycom krav på full betaling.

Slik retten ser det, blir spørsmålet som gjenstår om Ycom kunne ha krav på deler av den resterende betalingen. Den samlede kontraktssummen skulle være 466 000 eks. mva., hvorav 250 000 ble betalt i forskudd. Det er imidlertid ikke avtalt noen betalingsplan som

knytter betalingen opp mot forholdsmessig ferdigstillelse av produktet eller liknende. Noe slikt er heller ikke påberopt i saken. Retten har dermed ikke noe grunnlag for å tilkjenne Ycom betaling ut over forskuddet på kr. 250 000. Konklusjonen blir etter dette at Kirkvaag skal frifinnes for Ycoms krav om betaling av resterende vederlag.

Hovedkravet gjelder også noen mindre krav, betaling av faktura nr. 1641 på kr. 1 365 eks. mva. og krav for serverleie. Disse kravene har fått liten oppmerksomhet under hovedforhandlingen.

Når det gjelder faktura nr. 1641 har Kirkvaag innvendt at den gjelder feilretting. I fakturateksten er arbeidet beskrevet som «Korrigerer på meldingssystem i festportalen», noe som indikerer at det kan stemme. Da forholdet ikke er nærmere belyst, mener retten at det ikke er sannsynliggjort at kravet gjelder noe som ga rett til tilleggsvederlag.

Kravet om serverleie er heller ikke nærmere belyst. Kirkvaag har protestert mot kravet med henvisning til at han allerede har betalt leie for en server, og at kravet om ytterligere serverleie ikke har grunnlag i avtale. Retten har ikke holdepunkter for noe annet, og mener kravet ikke er sannsynliggjort. Det samme gjelder fakturering for serverleie etter august 2022, da serverne etter det opplyste ble stengt ned.

3. Motkravet – erstatning for tapt omsetning og dekningskjøp

Ycoms prinsipale anførsel mot erstatningskravene er at Kirkvaag reklamerte for sent. Det synes å være enighet om at han reklamerte den 7. april 2022, via sin advokat. Ycom har dels vist til at dette var for sent i seg selv, dels at det bare var en nøytral reklamasjon som ikke ble fulgt opp av en spesifisert, og dels at reklamasjonen ikke ble gjentatt eller opprettholdt etter at Ycom svarte på brevet. Kirkvaag har i prosedyren vist til at anførselen om for sen reklamasjon ikke ble fremsatt av Ycom før i prosedyren under hovedforhandlingen, noe Ycoms prosessfullmektig så vidt retten forstår bekreftet.

Retten viser til Hagstrøm, Obligasjonsrett 2. utg. s. 359, hvor det fremgår at «*Dersom debitor ikke i tide tilkjennegir at reklamasjonen er for sent fremsatt, vil innsigelsen gå tapt etter passivitetsprinsipper*», med henvisning til høyesterettspraksis. Da det er nærmere 2,5 år siden reklamasjonen i tilfelle ble for sent fremsatt, og dette ikke ble påberopt før i prosedyren, mener retten at et eventuelt krav fra Kirkvaags side ikke kan anses tapt på dette grunnlaget.

Retten har imidlertid kommet til at Kirkvaags erstatningskrav av andre årsaker ikke kan føre fram. Rettslig sett er grunnlaget for erstatningskrav samarbeidsavtalen pkt. 5 tredje avsnitt bokstav d. De alminnelige erstatningsvilkår gjelder, dvs. at det må foreligge et ansvarsgrunnlag, her forsinkelse eller mangel, et økonomisk tap og være påregnelig

årsakssammenheng mellom disse. Hvorvidt det er anledning til å kreve erstattet indirekte tap eller ikke, som er tatt opp fra Ycoms side, behøver retten ikke gå nærmere inn på.

For så vidt gjelder kravet om tapt omsetning, mener retten at det ikke er sannsynliggjort et tap. Det er kun vist til redegjørelsen fra Kirkvaags tidligere advokat i et prosesskriv, hvor det er lagt opp til at retten skal skjønne over tapet. I prosesskrivet er det imidlertid ikke konkretisert noe tap eller ført eller varslet noen bevis for at Kirkvaag faktisk har tapt kunder som følge av at festportalen.no ble lansert senere enn planlagt. Retten har anledning til å utmåle erstatning etter skjønn, men trenger likevel *noen* holdepunkter for hva skjønnnet skal baseres på. Slik retten leser prosesskrivet, er det fremsatt noen ulike hypoteser om hvor mange kunder som kunne tenkes å ha gått over på betalingsløsningen tidligere, men som nevnt ikke ført noen konkrete bevis for at kunder faktisk har avstått. Det er heller ikke belyst om slike eventuelle kunder helt har unnlatt å tegne abonnementer, eller om de bare har utsatt det. Dette kravet er ikke tilstrekkelig sannsynliggjort til at retten kan idømme erstatning.

Når det gjelder kostnader til dekningskjøp, altså kostnader til at A2N ferdigstilte løsningen, er det også vanskelig å konkretisere et eventuelt tap. A2N har også utført annet arbeid enn å ferdigstille løsningen. Man har rent skjønnsmessig anslått at halvparten av kostnadene til A2N knytter seg til ferdigstillelse av løsningen. Retten har forståelse for at det er krevende å angi konkret hvor mye av en leverandørs arbeid som knytter seg til den ene eller andre type arbeid. Tvil om dette vil naturligvis gå ut over den som har kravet. At A2N er betalt noe for arbeid med å ferdigstille Ycoms arbeid, i et eller annet omfang, synes imidlertid på det rene.

En annen innvending til kravet er at fakturaene fra A2N i all hovedsak er sendt et annet selskap enn saksøker. De er sendt Festportalen AS. Et eventuelt tap er dermed ikke Kirkvaags tap, selv om han trolig er aksjonær i Festportalen AS, jf. HR-2004-1995-A.

I den grad Kirkvaag selv har hatt kostnader til A2N, er disse uansett ikke et «tap». Retten har ovenfor kommet til at Kirkvaag ikke har plikt til å betale resterende vederlag til Ycom, som utgjør over kr. 200 000. Kirkvaag kan ikke både være fri for betalingsforpliktelsen overfor Ycom og samtidig kreve at Ycom betaler Kirkvaags kostnader til å ferdigstille oppdraget ved A2N. I alle fall om Kirkvaags utgifter ikke overstiger det han i utgangspunktet skulle ha betalt Ycom. Det gjør de heller ikke, i lys av rettens vurdering ovenfor om usikkerheten rundt estimatet av kostnadene til A2N og at Festportalen AS' kostnader ikke er Kirkvaags kostnader.

Ycom skal etter dette frifinnes for Kirkvaags erstatningskrav.

Til sist har Kirkvaag krevd tilbakebetaling av en faktura på kr. 28 000 for arbeid utført av Ycom. Anførselen er at beløpet gjelder feilretting som Ycom skulle ha tatt på egen kappe. Faktum rundt dette er imidlertid ikke nærmere belyst under hovedforhandlingen. Retten har ingen holdepunkter for å vurdere hva fakturaen gjelder, ut over hva som står på den. Dette gir ikke særlige holdepunkter for det en eller andre. Det er et faktum at fakturaen ble betalt, med den spesifikasjonen den har, og i lys av mangelen på bevisførsel om dette kan retten ikke se at det er sannsynliggjort at det ikke var grunnlag for å betale fakturaen. Kravet om tilbakebetaling tas ikke til følge.

4. Sakskostnader

Saksøker har ikke fått medhold i hovedkravet, og saksøkte har ikke fått medhold i motkravet. Ingen av partene har dermed «vunnet saken», jf. tvl. § 20-2 (1). For ordens skyld viser retten til tvl. § 20-2 (2) annet punktum, hvor det fremgår at der saken gjelder flere krav mellom samme parter, er det samlede utfallet avgjørende. Ingen av partene har etter dette krav på å få dekket sine sakskostnader av den annen part.

Ingen av partene har heller fått «medhold av betydning», jf. tvl. § 20-3 jf. § 20-2 (3). Partene har vært i rettsmekling, og begge parter ba om å få protokollert sine forlikstilbud. Henholdsvis fra Ycom at Kirkvaag skulle betale Ycom kr. 250 000, og fra Kirkvaag at Ycom skulle betale ham kr. 350 000. Resultatet i dommen er i realiteten omtrent like langt fra begge posisjoner, og det kan nevnes at retten også under hovedforhandlingen flere ganger oppfordret partene til å vurdere en minnelig løsning.

Sakskostnadskravene i saken er svært høye, og utgjør samlet ca. kr. 1 250 000 ink. mva. Hovedforhandling ble gjennomført på 1 dag i retten, og selv om det som nevnt ovenfor er uklart hva den ene posten i motkravet faktisk skulle være, legger retten til grunn at sakskostnadene i alle tilfelle langt overstiger tvistesummen i saken. Det kan synes som om Kirkvaags oppgave inneholder kostnader som ikke er kostnader «ved saken» i tvl. § 20-5s forstand, da de kan se ut til å gjelde juridisk bistand før saksanlegget – posten gjelder 100 timers arbeid fram til tilsvar. Retten gjør uansett partene oppmerksom på adgangen til å be om at prosessfullmektigenes godtgjørelse fastsettes av retten, jf. tvisteloven § 3-8. Ved fastsettingen tas det hensyn til de kostnader det er rimelig å pådra parten ut fra prosessoppdraget, sakens betydning og forholdet mellom parten og prosessfullmektigen. En slik begjæring må fremmes til tingretten innen én måned etter forkynnelse av dommen.

DOMSSLUTNING

1. I hovedkravet: Alexander Nord Kirkvaag, innehaver av Kirkvaag Venture ENK frifinnes.
2. I motkravet: Ycom Norway AS frifinnes.
3. Partene bærer egne sakskostnader.

Retten hevet

Eirik Aass

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

*Dokument i samsvar med original.
Christine Skøyum
saksbehandler*

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre f.eks. om det bør være muntlig behandling i rettsmøte, skriftlig behandling og/eller rettsmekling.

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klar overvekt av sannsynlighet for at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)

- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling dersom anken ikke reiser spørsmål av betydning utover den aktuelle saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves. Anken kan også nektes fremmet dersom den reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre f.eks. om det bør være muntlig behandling i rettsmøte, skriftlig behandling og/eller rettsmekling.

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klar overvekt av sannsynlighet for at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)

- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling dersom anken ikke reiser spørsmål av betydning utover den aktuelle saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves. Anken kan også nektes fremmet dersom den reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.